

Ynev naptáráról és fontosabb ünnepeiről

Mondják, a pyarroni istencsalád legnagyobb ajándéka a naptár volt Ynev lakói számára. Ez bizonyos szempontból igaz, megjegyzésre érdemes azonban, hogy a Hetedkorban használatos naptárt NEM pyarroniak dolgozták ki, csupán a heteknek, hónapoknak adtak új, a korábbiaknál időszerűbb nevet. Kétségtelen ugyanakkor, hogy a naptár elterjesztésében – és alkalmankénti helyesbítésében – ők játszották a főszerepet.

Az ynevi hét a teremtés hajnala óta öt (egyenként huszonnégy órás) napból áll. Négy hét alkot egy húsznapos hónapot. E hónapokat az úgynevezett Nagy hónapokba csoportosítjuk, melyeket a misztériumok ismerői párokként, tercekként, illetve kvartokként emlegetnek, és egy vagy több Pyarroni halhatatlan szent időszakának tartják. Mivel a kontinens hatalmas, a pyarroni viszonyok szerint értelmezett – egyenként három Nagyhónapból álló – évszakok (hideg, meleg, esős) a legtöbb vidéken merőben elméleti jellegűek.

Az ynevi esztendő hatszázhusznapos. Az Újév beköszöntét a pyarroni civilizációban külön nem ünneplik meg; Kyel két párjának első hava csupán a Városok Városa számára jelenti az esztendő kezdetét, ezért a dátumozásban a kontinens egyes vidékei között akár egyesztendő eltérések is adódhatnak. Az eltérések korrigálására Pyarron félezer esztendőnként kerít sort – a legutóbbi ilyen kísérlet a Tizennegyedik

Zászlóháború befejezésekor történt, eredményeiről azonban csak két-három évtized elteltével lehet számot adni.

Az ynevi hónapokat tradicionálisan holdhónapoknak tekintik – húsz napnak kell ugyanis eltelnie ahhoz, hogy mindkét hold megújuljon, vagy, ahogy a kontinens lakói mondják, „arcot váltson”. Hogy a vörös vagy a kék hold mikor telik fel és mennyi ideig látható az égen, tájegységről tájegységre változó, ezért az időmérő szerkezeteket a nap járásához igazítják.

Az egyes ünnepek el kívánczik még, hogy azokat csak a pyarronhú államokban ülik meg az alábbi módon, megfelelőik azonban – melyek gyakorta ötöd- vagy hatodikori eredetűek a kontinens ősi vallású országaiban is megtalálhatók; róluk az egyes passzusok végén, csak érintő jelleggel szólunk.

A teljes naptár Wayne Chapman Halál havában című regényének második kiadásában, a függelék II. táblázatát alkotja.

A teremtő akarat ünnepe

A pyarroni hitű államokban afféle tavaszünnep. Kyel első havának derekán kerül rá sor; a politikai helyzettől és az épp aktuális teendőktől függően három-öt napig tart. A falvakban ősi télűző szertartásokkal kötik egybe; a kővárosokban ritkán több reggeli-esti ájtatosságnál, melyen

az emberek egyénileg vagy kisebb csoportokban vesznek részt Kyel templomában. Az uralkodók ezt az alkalmat szokták felhasználni arra, hogy jutalmat, címet és rangot osszanak, nem ritka ilyenkor a kegyelem gyakorlása sem. Toron-szerte elterjedt formájában egyes – politikai szempontok szerint kiválasztott – elítélteket szabadon bocsátanak, s csak az ünnepnapok elteltével indítanak hajtóvadászatot ellenük.

Az eltávozottak ünnepe

Darton tercének második („Csend”) havában kerül rá sor mindenütt, ahol az emberek a pyarroni panteon isteneit tisztelik. Mindössze egy napig tart: a hívők rituális lakom emlékeznek meg néhai szeretteikről, majd gyertyát helyeznek számukra Darton oltárára – ez a külső sötétségben bolyongó lélek visszatalálását és újjászületését hivatott megkönnyíteni. Az ünnep napjai a Toronban elterjedt Összetartozás hetével esnek egybe – az ősi vérből valók ilyenkor szakrális orgiák és lakomák során vesznek részt, hogy erősítsék magukban hajdani s majdani nagyságuk tudatát. E héten – fő- és jószágvesztés terhe mellett – tilos egymásra kezet emelniük.

A kitekintés ünnepe

Adron kvartjának negyedik („Feloldozás”) havában ülik meg; azon ünnepek közé tartozik, melyek felett két halhatatlan – esetünkben Adron és Noir – közösen gyakorol védnökséget. A hívek összegyűlnek e két isten templomaiban, s amennyiben úgy látják jónak, megosztják egymással álmaikat, melyekből a papok igyekeznek kiolvasni a város (az állam) szempontjából lényeges ómeneket. Morgena hasonló funkciójú ünnepével esik egybe, melyet a kyr/toroni liturgia az Intések éjjelének nevez.

A kettős hold ünnepe

Krad kvartjának második havában („Bölcsek”) tartják meg, s a tágan értelmezett Tudománynak szentelik. Az ünneplés módja a kontinens tájegységei szerint változik – Erionban például ilyenkor nyitják meg a nagyközönség előtt a Fönixek Parkját, ahol a különös lények tűzhalálukkal és feltámadásukkal ejtik ámulatba a város lakóit. A

kettős hold ünnepét a kyrek megülték, ám náluk – s így Toronban is – elsősorban a égi erők előtti hódolat kifejezése volt.

A maszkok ünnepe

Dreina tercének második havában („Esküvések”) kerül rá sor, időtartama tájegységről tájegységre változó, de akár négy hetet is igénybe vehet. Ez a négy hét Ynev-szerte a karneválok, maszkabálok ideje; a nép ezen a frivol módon nyilvánítja ki igényét a megtisztulásra és megújulásra. A kyr származékok lakta Toronban és Abaszisz kyr hitet valló vidékein ekkor zajlik a legtöbb emberáldozat, pyarroni bölcsek által azonban az is feljegyeztetett, hogy a legtöbb gyermek az évnek ebben a szakában fogan.

A tengercsend ünnepe

Antoh tercének harmadik, azonos nevű havában tartják. A háromnapos fesztiválnak igazi funkciója csak a hajós népek körében van, a többi nemzet liturgiájában csak az elemek jóindulatának elnyerésére szolgál. Folyamán tárgyáldozatot (szertartási ruhadarabok, medálok, épület- és járműmodellek) helyeznek el Antoh – másutt az ösföldet és a levegőt is megtestestítő Adron és Kyel, illetőleg a kyr Sogron oltárán.

A győztes csaták ünnepe

Arel kvartjának negyedik havában („Holdak és vándorok”) ülik meg, bár a kontinens minden táján más és más alkalomra vonatkoztatják. Ez az egyetlen olyan ünnep, melynek Ynev kyr hitű régiójában nincs megfelelője; a fáma szerint, Yllinor királya, Mogorva Chei óhajára kanonizálták Pyarronban. A kalandozó-uralkodó új hazát talált népe azon fegyverforgatóinak állított így örök emléket, akik a Száz Csata Útján hullottak el.

1995.08.

Szerző: Dada

Forrás: Rúna magazin II.évf./3.szám

Szerkesztette: Magyar Gergely